

Proiect de DECIZIE

Cu privire la aprobarea Planului teritorial de acțiuni privind implementarea a Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.129/2023 în raionul Ialoveni

În conformitate cu art. 43 al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 9 alin. (3) al Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Hotărârea Guvernului nr.129/2023 cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027, ordinul Ministerului Sănătății nr.1095/2023 cu privire la implementarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027, Consiliul raional **DECIDE:**

1. Se ia act de Nota informativă privind situația bolilor netransmisibile prioritare în raionul Ialoveni pentru anii 2013-2019 (anexa nr.1).

2. Se aprobă Planul teritorial de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2024-2027, conform HG nr.129/2023 în raionul Ialoveni (anexa nr.2).

3. Se instituie componența nominală a Consiliului raional de coordonare a Planului teritorial de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027 în raionul Ialoveni (anexa nr.3).

4. Se aprobă Regulamentul Consiliului raional de coordonare a Planului teritorial de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027(anexa nr.4).

5. Se stabilește că, în caz de eliberare a membrilor Consiliului din funcțiile deținute, atribuțiile lor în cadrul Consiliului vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective, fără a fi emisă o nouă decizie a Consiliului raional.

6. Serviciile desconcentrate din teritoriu, subdiviziunile Consiliului raional și autoritățile publice locale de nivelul I, vor asigura, în limitele competențelor atribuite, realizarea Planului teritorial de acțiuni pentru prevenirea și controlul bolilor netransmisibile prioritare pentru anii 2024-2027 în raionul Ialoveni.

7. Doamna Lidia CALMÎC, șefa Direcției finanțe v-a asigura finanțarea evenimentelor prevăzute în Planul de acțiuni în limita mijloacelor disponibile preconizate în buget.

8. Executarea prezentei decizii se pune în sarcina domnului Petru BEREGOI, vicepreședinte al raionului.

9. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în seama doamnei Natalia EREMIA, președinta raionului Ialoveni.

10. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică în Registrul de Stat al Actelor Locale.

COMPONENTA NOMINALĂ
a consiliului raional de coordonare a Planului teritorial de acțiuni pentru
prevenirea și control al bolilor netransmisibile prioritare
pentru anii 2024- 2027

Președinte:

Petru BEREGOI, vicepreședintele raionului Ialoveni;

Secretar:

Maria CURTEANU, medic-specialist Centrul de Sănătate Publică Chișinău;

Membrii:

- Emilia GORO, șefa-adjunctă al Oficiului teritorial Ialoveni al Cancelariei de Stat
- Raisa BEȘLIU, șefa Direcției Generale de Asistență Socială Ialoveni din cadrul ATAS Centru;
- Diana JOSU-BRANIȘTE, șefa Secției Cultură;
- Ion SCUTARU, șef Direcția Generală Educație;
- Lidia CALMÎC, șefa Direcției finanțe;
- Anatolie CIUNCIUC, șef Secția Situații Excepționale Ialoveni;
- Galina VÎRTOSU, șefa-adjunctă, IMSP Centrul de Sănătate Ialoveni;
- Gheorghe Răzeșu, șef secție Medici de Familie Ialoveni;
- Dinu ȘARGU, director Spitalul raional Ialoveni;
- Alexandr BOUBATRÎN, șef Inspectoratul de Poliție Ialoveni;
- Aliona CASTRAVEȚ, șefa-adjunctă, Structura teritorială Siguranța Alimentelor Ialoveni;
- Adelina GHEȚIU, consilier raional.

**REGULAMENTUL
Consiliului raional de coordonare a Planului teritorial
de acțiuni de prevenire și control al bolilor
netransmisibile prioritare pentru anii 2024-2027**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Consiliul raional de coordonare a Planului teritorial de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în raionul Ialoveni pentru anii 2024-2027 (în continuare - Consiliu) este creat în calitate de organ consultativ intersectorial, fără statut de persoană juridică, pentru coordonarea tuturor proceselor necesare organizării eficiente a activităților de prevenire și control al bolilor netransmisibile în raionul Ialoveni.
2. Consiliul este constituit din reprezentanți ai autorităților publice cu atribuții în domeniu: vicepreședinte al raionului; reprezentant al Cancelariei de stat în teritoriu; șef direcție Protecție Socială și Familie; șef Direcție Educație; șef Direcție cultură, tineret și sport; reprezentanți ai instituțiilor medico-sanitare publice din raion, ANSA, inspecția ecologică, inspectoratul de poliție.
3. Misiunea Consiliului este de a eficientiza comunicarea și colaborarea intersectorială în implementarea Planului teritorial de acțiuni de prevenire și control al bolilor netransmisibile pentru anii 2024-2027, conform HG 129/2023.

II. ATRIBUȚIILE DE BAZĂ ALE CONSILIULUI

4. Consiliul exercită următoarele atribuții:
  - 1) coordonează procesul de implementare a legislației și a politicilor publice în domeniul prevenirii și controlul bolilor netransmisibile.
  - 2) coordonează implementarea Planului teritorial de acțiuni de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027, monitorizează și evaluează eficiența acestora;
  - 3) asigură participarea părților interesate în procesul de monitorizare a activităților de prevenire și control al bolilor netransmisibile în raionul Ialoveni și contribuie la stabilirea legăturilor durabile între toți factorii-cheie de decizie;
  - 4) facilitează colaborarea intersectorială pentru elaborarea politicilor publice destinate prevenirii și controlului bolilor netransmisibile prioritare și factorilor de risc ce le determină, și promovării modului sănătos de viață, coordonând punerea în aplicare a acestora;
  - 5) instituie grupuri de lucru pe probleme specific ce necesită soluționare.

III. ATRIBUȚIILE CONDUCERII ȘI MEMBRILOR CONSILIULUI

5. Președintele Consiliului exercită următoarele atribuții:
  - convoacă ședințele Consiliului;
  - conduce activitatea;
  - semnează deciziile Consiliului și exercită controlul executării acestora;

- exercită și alte funcții în conformitate cu prezentul Regulament .
6. Vicepreședintele Consiliului exercită atribuțiile președintelui, în lipsa acestuia.
  7. Secretarul Consiliului asigură:
    - pregătirea materialelor pentru ședințele Consiliului;
    - difuzarea deciziilor Consiliului membrilor acestuia și instituțiilor interesate din raion;
    - generalizarea rezultatelor privind executarea deciziilor adoptate și informarea președintelui Consiliului despre aceasta;
    - elaborarea planurilor de activitate a Consiliului în baza propunerilor președintelui (vicepreședintelui), membrilor Consiliului și autorităților publice, inclusiv prezentarea lor spre examinare la ședințele Consiliului;
    - altă activitate a Consiliului sub aspect organizatoric, analitic și informativ.
  8. Membrii Consiliului sunt obligați:
    - să-și exercite atribuțiile în conformitate cu prezentul Regulament;
    - să participe la ședințele Consiliului;
    - să informeze conducerea instituțiilor pe care le reprezintă despre deciziile adoptate în cadrul ședințelor Consiliului;
    - să militeze pentru prevenirea bolilor netransmisibile prioritare.

IV. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI

9. Consiliul își desfășoară activitatea în ședințe plene, organizate cel puțin o dată în semestru.
10. Ședințele Consiliului sunt deliberative dacă la ele participă majoritatea membrilor acestuia.
11. La ședințele Consiliului pot participa ca invitați și alte persoane, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice, întreprinderilor, mass-media, organizațiilor necomerciale, organizațiilor internaționale și ai altor beneficiari de informație, fără drept de vot.
12. Pentru realizarea misiunii sale, Consiliul are în drept să instituie grupuri tehnice de lucru pe diferite domenii specifice, care vor întruni specialiștii în domeniul prevenirii și controlului bolilor netransmisibile, din sectorul de stat, neguvernamental, precum și parteneri pentru dezvoltare.
13. Ședințele Consiliului sunt organizate la inițiativa președintelui, vicepreședintelui sau secretariatului Consiliului ori la solicitarea a 1/3 din membrii acestuia, cu informarea secretariatului cu o lună înainte despre această intenție.
14. Ordinea de zi a ședințelor Consiliului se întocmește de către secretar, la propunerea președintelui, și se prezintă membrilor Consiliului pentru completări și modificări cu cel puțin 14 zile lucrătoare înainte de convocarea ședinței, după care se prezintă spre aprobare președintelui Consiliului cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte de convocarea ședinței.
15. Ordinea de zi definitivă se aduce la cunoștința membrilor Consiliului și, după caz, persoanelor invitate cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de convocarea ședinței.
16. Ședințele sunt prezidate de președintele Consiliului, iar în lipsa acestuia de vicepreședinte.
17. Procesul-verbal al ședinței Consiliului se întocmește de către secretarul acestuia, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la data desfășurării ședinței și se

semnează de către președintele și secretarul Consiliului.

VI. DECIZIILE CONSILIULUI

- 18.** În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul adoptă decizii privind problemele ce țin de competența sa.
- 19.** Deciziile se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului prezenți la ședință. Membrii Consiliului sunt parteneri egali, cu drepturi depline de participare și implicare în procesul de luare a deciziilor și au dreptul de a-și delega votul reprezentanților autorizați de ei.
- 21.** Deciziile Consiliului sînt semnate de către președintele acestuia.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind la aprobarea Planului teritorial de acțiuni privind implementarea a Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.129/2023 în raionul Ialoveni

Necesitatea elaborării Planului teritorial de acțiuni pentru implementarea Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare pentru anii 2023-2027, a fost dictată de obligația stabilirii unor acțiuni concrete care să asigure realizarea obiectivelor Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.129/2023.

Bolile netransmisibile constituie unul din domeniile de interes major pentru sănătatea publică, iar realizarea țintei finale privind reducerea morbidității, dizabilității și mortalității premature prin aceste boli a devenit o prioritate pentru dezvoltarea socio-economică a Republicii Moldova. Astfel, Planul va servi drept mecanism de bază pentru realizarea în practică a prevederilor Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova pentru anii 2023-2027 și se concentrează asupra unor acțiuni integrate pentru a îmbunătăți calitatea vieții, și a spori speranța de viață sănătoasă și speranța de viață la naștere.

Obiectivele Planului stipulează înglobarea acțiunilor integrate, întreprinse în privința factorilor de risc și a determinanților care stau la baza bolilor netransmisibile în toate ramurile economiei naționale. Succesul planului va depinde de stabilirea unui parteneriat durabil între sistemul de sănătate și sectoarele a căror politici au impact asupra sănătății.

Adoptarea Planului va contribui la implementarea măsurilor, precum promovarea unui stil de viață sănătos, organizarea avertismentelor și campaniilor pentru reducerea consumului de tutun și alcool, programelor de conștientizare privind alimentația sănătoasă și activitatea fizică, cât și măsuri orientate spre individ, ca programele naționale de screening periodic și consiliere a persoanelor cu risc sporit de îmbolnăvire, în vederea profilaxiei și depistării precoce a bolilor netransmisibile.